

VÕ THANH LÂM

Khiếu nại, tố cáo và khởi kiện về thông tin sai sự thật, tiết lộ thông tin bí mật cá nhân

Thông tin lược lặt từ báo chí điện tử và chỉ phục vụ mục đích nghiên cứu

Ngày 18 tháng 12 năm 2021

Câu hỏi: Anh chị hãy tìm hiểu thông tin về vụ việc một số diễn viên, ca sỹ khiếu nại, tố cáo hoặc khởi kiện một doanh nhân đã thực hiện livestream có dấu hiệu công khai một số thông tin bí mật cá nhân, thông tin sai sự thật, vu khống, bôi nhọ và xúc phạm danh dự, nhân phẩm của họ trong thời gian gần đây. Từ các sự kiện đó, anh chị cho biết có những vấn đề pháp lý gì đặt ra, pháp luật có liên quan đã quy định việc giải quyết những vấn đề đó như thế nào và các hình thức giải quyết đó đã phù hợp, hiệu quả chưa?

1. Vụ việc giữa ca sỹ H và doanh nhân NH:

1.1. Gửi đơn khiếu nại, tố cáo đến Cơ quan QLNN, Cơ quan công an:

Trong buổi livestream vào khoảng tháng 8/2021, doanh nhân NH (là Giám đốc doanh nghiệp có trụ sở đăng ký kinh doanh tại tỉnh B) hiện cư trú tại thành phố H đã công khai chỉ trích, cáo buộc ca sỹ H lừa đảo, ăn chặn tiền từ thiện của người dân với ngôn từ đả kích khi chưa có bất cứ kết luận nào từ cơ quan có thẩm quyền.¹ Doanh nhân NH cũng tuyên bố đang nắm giữ một số lượng giấy tờ sao kê ngân hàng chứng minh ca sỹ H đã nhận một số tiền lớn từ quyên góp làm từ thiện, số tiền thực tế cao hơn gấp nhiều lần so với con số mà ca sỹ H đã công bố trước đó.²

Trong buổi livestream, doanh nhân NH có tuyên bố nếu ca sỹ H công khai sao kê tài khoản từ thiện của mình, doanh nhân NH sẽ tặng ca sỹ H một khoản tiền lớn, ngược lại nếu trong vòng Y ngày mà ca sỹ không công khai được sao kê thì phải trả lại toàn bộ tiền từ thiện cho những người đã đóng góp từ trước đến nay.

Không chấp nhận thách thức trên để có được khoản tiền lớn, ca sỹ H lại thông tin ngược lại tới doanh nhân NH rằng doanh nhân hãy công bố toàn bộ sao kê tài khoản ngân hàng của ca sỹ như

¹ Báo Lao động online

² Báo VietnamNet.

doanh nhân đã tuyên bố trước đó. Nếu không, ca sĩ sẽ đưa câu chuyện ra nhờ các cơ quan pháp luật giải quyết theo quy định.

Khoảng một tuần sau đó, doanh nhân NH tiếp tục livestream và sử dụng một số ngôn từ phản cảm để chửi rủa và công khai một số thông tin, hình ảnh cá nhân về đời tư của ca sĩ.

Giữa tháng 9/2021, ca sĩ đã gửi đơn khiếu nại, tố cáo doanh nhân NH đến Công an thành phố nơi doanh nhân Nguyễn thường trú, tố cáo doanh nhân về hành vi "Làm nhục người khác", "Vu khống", và "Đưa hoặc sử dụng trái phép thông tin mạng máy tính, mạng viễn thông". Ca sĩ H cũng gửi đơn đến cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền để yêu cầu xử lý theo quy định đối với doanh nhân NH. Trong đơn khiếu nại, tố cáo gửi các cơ quan chức năng, ca sĩ cho rằng, doanh nhân NH đã lợi dụng các tính năng của mạng xã hội phát sóng trực tiếp và sử dụng ngôn ngữ phản cảm, tục tĩu để xuyên tạc, chửi rủa, xúc phạm danh dự, nhân phẩm của nhiều cá nhân. Doanh nhân đã công khai chỉ trích, cáo buộc nhiều người lừa đảo, ăn chặn tiền từ thiện của dân với lời lẽ cay cú, đả kích. Ca sĩ cũng cho rằng doanh nhân đã công khai các thông tin bí mật đời tư, chuyện tình cảm, cuộc sống riêng và cả số tiền trong tài khoản ngân hàng của các cá nhân mà doanh nhân có được từ những "giấc mơ" nhằm mục đích miệt thị, nhục mạ và dẫn dắt dư luận theo sự vu khống của mình.³

1.2 Doanh nhân NH gửi đơn tố cáo ca sĩ H đến Công an thành phố H

Giữa tháng 10/2021, doanh nhân NH đã gửi đơn tố cáo ca sĩ H có dấu hiệu chiếm dụng tiền từ thiện trái phép thông qua việc dùng tài khoản cá nhân vận động từ thiện (thông tin từ Công an thành phố H cho biết đã chuyển đơn tố cáo của doanh nhân NH đến Văn phòng Cơ quan CSĐT Công an thành phố H để xem xét và giải quyết theo thẩm quyền).

Trong đơn tố cáo, doanh nhân NH cho rằng ca sĩ H đã không minh bạch, không công khai, công bố kịp thời rõ ràng chứng cứ sử dụng nguồn tiền quyên góp. Doanh nhân cũng nêu rõ hành động của ca sĩ H có nét tương đồng với việc "ngâm" tiền từ thiện của một số nghệ sĩ khác, xâm hại đến quyền lợi chính đáng của người ủng hộ từ thiện.⁴

2. Vụ việc giữa ca sĩ V và doanh nhân NH: Khởi kiện tại Tòa án nhân dân và tố cáo đến Cơ quan Công an

Ca sĩ V gửi đơn khởi kiện doanh nhân NH tại Tòa án nhân dân quận nơi doanh nhân đăng ký hộ khẩu thường trú với lý do doanh nhân đã nhiều lần livestream có nội dung làm nhục, thóa mạ đối với ca sĩ. Trong đơn khởi kiện, ca sĩ trình bày, từ đầu năm 2021 doanh nhân đã liên tục sử dụng mạng xã hội để đăng tin, livestream đưa ra thông tin vô căn cứ, sai sự thật, xuyên tạc, vu khống, xúc phạm đến danh dự của nhiều cá nhân, trong đó có ca sĩ. Trong nhiều buổi livestream

³ Báo Thanh niên điện tử.

⁴ Báo Người lao động điện tử.

có nội dung làm nhục, thóa mạ (từ giữa tháng 5 đến đầu tháng 10/2021), doanh nhân đã sử dụng ngôn ngữ phản cảm, giọng điệu quy chụp vô căn cứ, nhằm bôi nhọ, vu khống, xúc phạm ca sĩ với hàng loạt từ ngữ như “đẻ thuê”, “giật chồng”, “làm gái bao”.⁵ Trong đơn khởi kiện ca sĩ có yêu cầu được bồi thường thiệt hại, cải chính và xin lỗi công khai.

Liên quan đến vụ việc, ca sĩ V cũng làm đơn gửi Công an thành phố H nơi doanh nhân NH thường trú yêu cầu xác minh, khởi tố vụ án và khởi tố bị can đối với doanh nhân này về các tội: “Làm nhục người khác”, “Vu khống” và “Tội lợi dụng các quyền tự do dân chủ xâm phạm lợi ích Nhà nước, quyền lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân”.⁶

Một số văn bản gợi ý tham khảo:

Hiến pháp 2013

Luật Dân sự 2015 (điều 38)

Luật Hình sự 2015

Luật An toàn thông tin mạng 2015

Luật Giao dịch điện tử 2005 (điều 46)

Luật Công nghệ thông tin 2006

Nghị định 64/2007/NĐ-CP

Nghị định 15/2020/NĐ-CP (điều 99->101)

Nghị định 119/2020/NĐ-CP (điều 8 & 20)

Nghị định về bảo vệ dữ liệu cá nhân (dự thảo)

....

⁵ Báo Công an điện tử

⁶ Báo Thanh niên điện tử